

۶۳۱۸ ✓

۱۰۰۲

شماره ترتیب چاپ:

—

شماره چاپ سابقه:

۳۸۲

شماره دفتر ثبت:

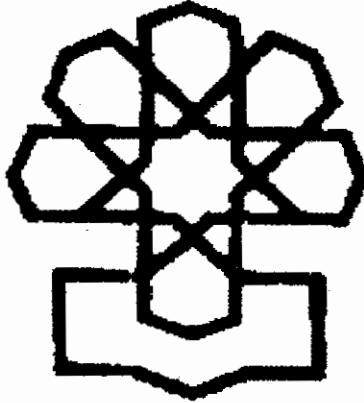
دوره ششم - سال دوم

۱۳۸۰-۱۳۸۱

تاریخ چاپ ۱۳۸۰/۹/۱۵

گزارش کارشناسی درباره لایحه:

موافقتنامه دوجانبه در مورد همکاری گمرکی بین گمرک
جمهوری اسلامی ایران و هیأت‌های مرکزی مالیات
غیرمستقیم و گمرک اداره درآمد وزارت دارایی
دولت جمهوری هند

اقتصادی - امنیت ملی و سیاست خارجی

کمیسیون‌های ارجاعی

۲۰۰

کدموضوعی:

۶۳۱۸

شماره‌مسلسل:

معاونت پژوهشی

دی ۱۳۸۰

کار: دفتر بررسی‌های اقتصادی

موافقتنامه دوجانبه در مورد همکاری گمرکی بین گمرک
جمهوری اسلامی ایران و هیأت مرکزی مالیات غیرمستقیم
و گمرک اداره درآمد وزارت دارایی دولت جمهوری هند

کد موضوعی: ۲۰۰

شماره مسلسل: ۶۳۱۸

۱. پیشینه قانونی لایحه و دلایل عدم کارایی و نواقص آن

از سوابق قانونی این لایحه اطلاعی در دست نیست و ظاهراً موافقتنامه‌ای در این مورد وجود ندارد. البته توصیه‌های شورای همکاری گمرکی و کنوانسیون‌های بین‌المللی به نوعی کشورهای عضو را به کمک متقابل اداری و اقدامات ویژه تشویق کرده است که چندان الزام‌آور نیستند و این قبیل توافق‌ها می‌توانند جنبه رسمی‌تری به این همکاری بدهند.

۲. بیان مقاصد لایحه

هدف از ارائه این لایحه آن است که طرفین از طریق همکاری با یکدیگر از رعایت قوانین و مقررات گمرکی دو کشور در زمینه‌هایی چون تعیین دقیق حقوق گمرکی و عوارض قابل دریافت، رعایت محدودیت‌ها و موانع غیر تعرفه‌ای، جلوگیری از تخلفات گمرکی و اعمال نظارت نسبت به کالاهای خاص و تسهیل مبادلات بین دو کشور اطمینان بیش‌تری حاصل کنند.

۳. ارزیابی مقاصد لایحه (در صورت امکان به صورت کمی)

کشور هندوستان هفتمین واردکننده کالا از کشور ما است و رقم این واردات به ۱۵۲ میلیون دلار، یعنی حدود ۴ درصد صادرات غیرنفتی کشور بالغ می‌شود. واردات ایران از هند نیز در همین سال (۱۳۷۹) به حدود ۲۵۴ میلیون دلار رسیده است. بنابراین، در صورت اجرای صحیح این لایحه، در مورد بیش از ۴۰۶ میلیون دلار از مبادلات خارجی کشور، تسهیلات و

نظارت‌ها و کنترل‌های بهتری قابل اعمال خواهد بود. بدیهی است که رسمیت بخشیدن و الزام‌آور کردن همکاری گمرکات با یکدیگر قدم اولیه و اصلی در این راه است.

۴. تبیین آثار مستقیم و غیرمستقیم ناشی از اجرای لایحه

۱. تسهیل مبادلات بین دو کشور؛
۲. محاسبه دقیق‌تر حقوق گمرکی قابل وصول، مبادی کالا و ارزش آن‌ها؛
۳. جلوگیری از تخلفات گمرکی و کنترل بهتر آن‌ها؛
۴. انتقال تجربیات طرفین به یکدیگر و توسعه منابع انسانی آن‌ها؛
۵. تبادل اطلاعات در زمینه قوانین و تشریفات گمرکی که می‌توان آن‌ها را در اختیار تجار داخلی قرار داد؛
۶. افزایش ریسک قاچاق کالا.

۵. ایرادات اساسی وارد بر لایحه و ارائه پیشنهادها مشخص

۱. در بند ۱ ماده ۴ بهتر است کلیه اطلاعات مورد نظر در زمینه قوانین و تشریفات گمرکی و تغییرات بعدی آن‌ها حتی بدون درخواست اولیه مبادله شوند.
۲. معلوم نیست چرا بند ۳ ماده ۹ فقط در موردی که گمرک هند درخواست‌کننده باشد قابل اعمال است. ظاهراً دو طرفه بودن حقوق و تعهدات نقض شده است.
۳. با وجود رایانه‌ها در زمینه ارتباطات و به منظور تسریع با مواردی نظیر درخواست تبادل اطلاعات از طریق رایانه هم مجاز باشد (بند ۲ ماده ۱۰).
۴. تاریخ‌های مندرج در ماده ۲۱ (دهم فروردین و دهم آوریل) با هم هماهنگی ندارند. بهتر بود در زمینه فرم‌های گمرکی و ایجاد پایگاه‌های اطلاعات گمرکی و نحوه دسترسی تجار دو طرف به آن‌ها نیز توافق‌هایی صورت می‌گرفت. در ضمن اصلاحات تایپی در بندهای ۲ و ۷ ماده ۱ ضروری است: (گمرک اسلامی به گمرک جمهوری اسلامی و تخلف گمرک به تخلف گمرکی) اصلاح شود.